

Udskriftsdato: 3. januar 2026

VEJ nr 10396 af 23/12/2016 (Gældende)

Instruks om udstedelse af bødeforelæg ved udeblivelse fra afsoning

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsmin.,
Direktoratet for Kriminalforsorgen, j.nr. 16-61-0100

Instruks om udstedelse af bødeforelæg ved udeblivelse fra afsoning

1. Bøde for udeblivelse fra afsoning

Det følger af straffuldbyrdelseslovens § 110 b, stk. 1, at den, som uden lovlig grund udebliver efter tilsigelse til afsoning, straffes med bøde.

Kriminalforsorgsområdet kan i sager om overtrædelse af stk. 1 i et bødeforelæg tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale den bøde, som er anført i bødeforelægget, jf. straffuldbyrdelseslovens § 110 b, stk. 2.

2. Betingelser for udstedelse af bødeforelæg

Det skal først konstateres, om en person er udeblevet efter tilsigelse til afsoning. Heri ligger bl.a., at en person skal være korrekt tilsagt til afsoning. I tilsigelsen skal der bl.a. være angivet korrekt adresse og et præcist tidspunkt for fremmødet samt oplysninger om, at det er strafbart at udeblive fra afsoningen.

Indkaldelsen skal endvidere være kommet frem til den pågældendes e-boks eller folkeregisteradresse, men den behøver ikke at være kommet til den pågældendes kundskab. En indkaldelse afsendt via digital post anses for at være kommet frem, når indkaldelsen er tilgængelig i den pågældendes e-boks. For så vidt angår domfældte, der er fritaget for digital post, anses indkaldelsen bl.a. for at være kommet frem, når den er sendt som anbefalet brev, leveret med bud eller lignende.

Såfremt en person har modtaget en korrekt tilsigelse og ikke er mødt til afsoning på det tilsagte sted og tidspunkt, er den pågældende udeblevet.

Det skal herefter konstateres, om udeblivelsen er sket "uden lovlig grund". Det fremgår af bemærkningerne til straffuldbyrdelseslovens § 110 b, at en domfældt ikke er udeblevet "uden lovlig grund", hvis undladelsen af at møde til afsoning i overensstemmelse med tilsigelsen skyldes omstændigheder, som ikke kan lægges den pågældende til last, f.eks. i tilfælde hvor domfældte er mødt for sent som følge af togforsinkelse, eller hvor udeblivelse skyldes akut opstået sygdom, som har gjort den pågældende ude af stand til at møde rettidigt til afsoning. Det fremgår videre af lovbemærkningerne, at der normalt vil kunne ses bort fra en tidsmæssig overskridelse af mødetidspunktet, hvis overskridelsen må anses for ubetydelig.

Bemærk i øvrigt, at udeblivelse uden lovlig grund også medfører, at den dømte skal fratages mulighed for udgang, jf. udgangsbekendtgørelsens § 21, stk. 1.

Der skal i forbindelse med, at den dømte møder op eller bliver anholdt til afsoning, gives den dømte mulighed for at komme med sin forklaring af sagen, herunder om grunden til udeblivelsen. Retsplejelovens regler om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, finder tilsvarende anvendelse ved bødeforelæg. Den udeblevne skal i forbindelse med kriminalforsorgens kontakt til den pågældende om udeblivelsen orienteres om, at vedkommende ikke har pligt til at udtale sig, og om, at en eventuel udtalelse kan komme til at indgå i en efterfølgende retssag. Der skal gøres notat om, at disse regler er iagttaget.

Vurderer kriminalforsorgsområdet, at der ikke er grundlag for at udstede et bødeforelæg, idet udeblivelsen vurderes ikke at kunne lægges den domfældte til last, eller der er tale om en ubetydelig tidsmæssig overskridelse af mødetidspunktet, skal kriminalforsorgsområdet notere i sagen med hvilken begrundelse, den domfældte ikke vurderes at have overtrådt bestemmelsen i straffuldbyrdelseslovens § 110 b, stk. 1.

Vurderer kriminalforsorgsområdet, at den pågældende er udeblevet uden lovlig grund, skal kriminalforsorgsområdet udstede et bødeforelæg. Bødestørrelsen skal være på 1.000 kr.

Vedtages bøden, vil yderligere strafforfølgning bortfalde. Vedtagelsen har samme virkning som en dom.

Hvis den dømte ikke vil vedtage bødeforelægget og ønsker sagen behandlet i et retsmøde, skal den pågældende senest 14 dage fra datoen på bødeforelægget give besked til kriminalforsorgsområdet herom. Kriminalforsorgsområdet skal herefter sende sagen til politiet, som vurderer, om den skal indbringes for domstolene.

Hvis den dømte ikke vil vedtage bødeforelægget og heller ikke inden 14 dage fra datoen på bødeforelægget beder om at få sagen behandlet i et retsmøde, skal kriminalforsorgsområdet ligeledes sende sagen til politiet, som vurderer, om sagen skal indbringes for domstolene.

Anmeldelse om formodede strafbare forhold skal indgives til den politikreds, hvor gerningen har fundet sted. Anmeldelsen skal altså indgives i (og sagen sendes til) den politikreds, hvor fængslet mv. er beliggende, eller hvor den pågældende skal afsone i fodlænke.

3. Hvad et bødeforelæg skal indeholde

Et bødeforelæg skal indeholde:

- 1) Den udeblevnes navn og eventuelle adresse samt så vidt muligt personnummer eller lignende, og
- 2) oplysninger om det forhold, der begrundet udstedelse af bødeforelægget.

Oplysninger efter nr. 2 skal omfatte:

- a. den regel, der er overtrådt (straffuldbyrdslovens § 110 b, stk. 1),
- b. en beskrivelse af overtrædelsen med bl.a. angivelse af tidspunkt og sted for, hvornår den dømte skulle være mødt til afsoning, samt andre nærmere omstændigheder, som er nødvendige for en tilstrækkelig og tydelig beskrivelse af forholdet,
- c. bødestørrelsen (1000 kr.),
- d. tidsfrist for vedtagelse af bødeforelægget (14 dage fra udstedelse af bødeforelægget) og
- e. hvorledes den udeblevne skal forholde sig, hvis den pågældende henholdsvis er enig eller uenig i bøden.

4. Mulighed for modregning af bøden i beskæftigelsesvederlag

Har den dømte skrevet under på bødeforelægget, kan kriminalforsorgsområdet modregne bøden i den indsattes vederlag for beskæftigelse efter straffuldbyrdslovens § 42, stk. 1, i de tilfælde, hvor den indsatte ikke betaler bøden, jf. straffuldbyrdslovens § 110 b, stk. 5. En ved domstolene idømt bøde for udeblivelse fra afsoning, som politiet har sendt til kriminalforsorgen med henblik på inddrivelse gennem modregning, kan tilsvarende modregnes i beskæftigelsesvederlaget. Der henvises til bekendtgørelse om

behandlingen af sager om modregning af erstatningsbeløb og bøder for udeblivelse fra afsoning (modregningsbekendtgørelsen).

Direktoratet for Kriminalforsorgen, den 23. december 2016

OLE HANSEN

/ Jakob Schiøler